

Příloha k protokolu o SZZ č.....
Vysoká škola: PF JU Čes.Budějovice
Katedra: germanistiky
Datum odevzdání posudku diplomové práce:
15.1.2007

Diplomant: Alena Holínová

Aprobace: ČJ-NJ/SŠ

~~Recenzent*)~~
Vedoucí*) diplomové práce
Mgr.Jana Valdrová,Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Srovnávací genderová analýza učebnic pro výuku německého jazyka v prvních dvou ročnících čtyřletých gymnázií.

(téma)

Práce patří k těm několika málo, jež se zabývají genderovou korektností českých učebnic ve srovnání s učebnicemi, psanými německými autorskými týmy.

V úvodu popsala autorka stereotypy, jež se běžně vyskytují v českých učebnicích, a jež pak konstatovala v analyzovaných příručkách, např. v mluvnické části české učebnice užívání maskulina na úkor feminina (zde vyšla německá příručka jako korektnější).

Autorka pracuje s pojmem „genderově ne/korektní formulace“. Vhodnější by bylo operovat genderovou ne/vyvážeností jazykové stránky pokynů a zadání – může vysvětlit, v čem spočívá nekorektnost formulací, a pohovořit o genderové nevyváženosti formulací?

Metodika srovnání výsledků (viz např. strany 11-12) je problémem, jež je nejlépe řešitelný zařazením do výuky kurzu metodologie sběru, zpracování a interpretace dat. Otázka pro diplomantku: Co sledává nekorektním na otázce „Was kann die Frau antworten?“ (12)?

V kapitole 2.4 Názvy osob ve slovní zásobě chybí přesné číselné údaje o celkovém počtu zkoumaných názvů osob (NO), aby bylo možno učinit si představu o rozsahu vzorku – jsou NO na str. 13 všechny, jež uvádí učebnice? Cenné je zjištění autorky, že v učebnici se vyskytly pouze 3 NO v ženském tvaru (13). Zde se německá příručka opět jeví symetričtější. Na rozdíl od české příručky zde dále nalezneme např. inženýrku, lékařku a bankovní úřednici.

V částech, věnovaných činnostem žen/mužů a ilustracím, by měly být odkazy na přílohy. Může studentka názorně ukázat stereotypnost pojetí genderu v učebnicích na příkladech z příloh? Ke zjištění chybějících ženských vzorů (část 2.10) studentka navrhla několik jmen slavných ženských osobností (uveďte stručně, proč by měla být právě tato jména zajímavá pro příjemce a příjemkyně výuky).

Kapitola Diskuze a závěr obsahuje anketu, kterou diplomantka provedla s 58 žáky/němi střední školy. Anketa nahrazuje původní dotazník o genderové citlivosti vyučujících, pro který studentka včas nenalezla výpovědi ochotné respondent/k/y. (Diplomantka byla pověřena úkolem podle možnosti anketu dodat.) Výsledky ankety ukázaly závislost asociací na gramatickém tvaru NO, avšak vysvětlení vysokého počtu asociací pojmu „kuchař“ s mužským rodem proto, že příslušný předmět vyučují muži, je příliš zjednodušené. Anketa však potvrdila, že genderové stereotypy přetrvávají jak v učebnicích, tak i v hlavách žáků a zákyň.

K formálním nedostatkům patří určitá nejasnost a nepřehlednost dat, v citované literatuře na str. 44 je opomenuta Příručka k posuzování genderové korektnosti učebnic, ačkoliv je o ní zmínka v těle práce, a citace ze sekundární literatury nejsou přesně značeny. V práci se vyskytují překlepy (11, 30 aj.), „zich“ (21), místy hrubé chyby „Ženy řešili“ (31), Zkresleno je jméno spoluautorky příručky Kustková-Brabcová (2). Také již jistě pominula doba, kdy se β nahrazovalo číslicí 3 (4 aj.). Diplomantka se místy sama neřídila principy jazykového zviditelnění žen – v části 3 se až na druhé straně dozvídáme, že pojem „studenti“ zahrnuje 28 mužů a 30 žen. Vadou je nejasná formulace genderu jako aspektu zkoumání již v prvních větách úvodu; může autorka za pomoci internetových slovníků pojmů vyložit význam a smysl slova gender přesněji? Studentka ovšem správně vyložila souvislosti mezi obrazem světa, jak je zprostředkují učebnice, a postoji, jež si utvářejí žáci a žákyně. Diplomantka prokázala citlivost vůči genderovým stereotypům v učebnicích a schopnost aplikovat zásady z metodické Příručky k posuzování genderové korektnosti učebnic na konkrétní materiál. Vzhledem k tomu doporučuji práci k obhajobě a navrhuji klasifikační stupeň velmi dobře.

-velmi dobře-

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

podpis vedoucí diplomové práce

15.1.

V Českých Budějovicích dne 2007.....

Stupeň kvalifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
--------------------	---------	-------------	-------	-----------